

GŁOS WĄBRZESKI

Przedpłata: wynosi na miesiąc maj w ekspedycji 1 złoty z odnośnikiem przez pocztę 20 groszy więcej. W wypadkach nieprzewidzianych przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa złożeniu pracy przetrwaniu komunikacji strzymującej nie ma prawa żądać postatermiowych dostawczych gazet, lub zwrotu — — — — —
— — — — — ceny — abonamentu. — — — — —
— Za dział ogłoszeń redakcja nie odpowiada — — — — —

Ogłoszenia: Za ogłoszenia pobiera się od wiersza mm. (7 lin.) — 10 groszy, za reklamę na stronie 3-lamowej w wiadomościach potocznych 30 groszy, na 1-ej stronie 50 groszy. Rabatu udziela się przy częstym ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski“ wychodzi trzy razy tygodniowo i to w poniedziałek, w środę i piątek. Skrzynka poczt. 23 — Redakcja i Admini. — strajca znajduje się przy ul. Mickiewicza 11. Tel. 80.

Konto czekowe: P. K. O. Poznań 204 252

Nr. 60

Wąbrzeźno, czwartek 21 maja 1925.

Rok V

Otwarcie Wystawy i poświęcenie sztandarów Tow. Młodzieży i Harcerstwa w Wąbrzeźnie.

Już w sobotę, dnia 16. 5. 25 r. po południu uwydatnił się na ulicach miasta ruch niebywały. Pociągami popołudniowymi napływały do miasta drużyny i delegacje Stow. Młodzieży Polskiej i Harcerzy z dalszych stron, jak również liczne rzesze gości. Miastu nadawały odświętną szatę bramy tryumfalne wystawione na głównych ulicach miasta za sprawą Komitetu Wystawy Towarzystwa Młodzieży i Harcerzy.

Z inicjatywy p. Marchlewskiego z Grudziądza, prezesa Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu, Kupiectwo miejscowe przyczyniło się do upiększenia miasta udekorowaniem okien wystawnych.

O godz. 9 wieczorem odbył się capstrzyk, w którym brali udział harcerze i młodzież. Pochód otwierała orkiestra miejscowego Stow. Młodzieży Katolickiej. Zebrano się przed plebanją, gdzie w imieniu Młodzieży powitał stud. prawa p. E. Białecki zastępca biskupa Ks. Oficjała Bartkowskiego, wyrażając mu hołd i składając przyrzeczenie głębokiej wiary i wytrwałej pracy dla Ojczyzny. W serdecznych słowach odpowiedział dostojnik kościelny, wskazując w swym przemówieniu na to, że kościół zawsze otaczał opieką młodzież i zalecał jej umiłowanie wiary ojczyzny, ciesząc się, że młodzież dąży do osiągnięcia tego szczytnego celu i potwierdza postępowaniem swoim słowa: „Polonia semper fidelis“. Przemówienie zakończył ks. Oficjał okrzykiem na cześć młodzieży.

W międzyczasie odbyło się w sali magistrackiej posiedzenie sędziów-fachowców i przedstawicieli Komitetu. Grono sędziów przywitał przewodniczący Komitetu Wystawy p. red. Szczuka słowami:

„Wielki to zaszczyt spotyka nas przywitać Szan. Panów, jako sędziów prac wykonanych przez naszych uczniów. Wystawa nasza, to pierwszy krok po wytkniętej linii i z tego punktu widzenia proszę na nią patrzeć. Więcej proszę oceniać chęci i zamiary, aniżeli odnośne rekordziela. Z tego skromnego początku, da Bóg, coś większego będzie w przyszłości; wystawa prac stosowanej sztuki, wzgl. przedmiotów artystycznej wartości. Na to jednak potrzeba Szkoły Rzemieślniczo-Przemysłowej, w której nasza młodzież nauczyłaby się myśleć po artystycznemu i w której poznałaby elementy sztuki stosowanej. Dopiero pięć lat żyjemy w wolnej Ojczyźnie jak na ten czasokres stworzyła nasza młodzież dużo, jak się Panowie przekonacie. Witam Was więc Sz. Panowie, jako prezes Komitetu Wystawowego“.

Inicjator Wystawy ks. prof. Żynda zdał sprawozdanie z wystawionych eksponatów, poczem wywiązała się dyskusja.

Następnie udano się do hotelu pod „Białym Orłem“ na uroczysty akt powitalny. W międzyczasie skończył się i capstrzyk i wszystkich młodzież udała się również na tę uroczystość.

W imieniu Komitetu Wystawowego przywitał ks. prof. Żynda w dłuższym przemówieniu gości, a szczególnie ks. Oficjała. Po odśpiewaniu pieśni „My chcemy Boga“ przemówił, jako gospodarz miasta burmistrz p. Schwarz, poczem opiekun drużyny harcerskiej gimnazjalnej p. prof. Tkaczyk wygłosił wykład o współpracy młodzieży zarobkującej. Na zakończenie odśpiewano Rotę przy wtórze orkiestry pod batutą p. Cz. Makowskiego.

Przybyła młodzież udała się do kwater, przygotowanych dla niej w Męskiej Szkole Powszechnej.

W niedzielę wczesnym rankiem rozbrzmiało miasto dźwiękami pobudki. Z każdą godziną coraz liczniej napływały goście. Przybył także gen. Dr. Zarzycki z Torunia. Młodzież zebrała się na boisku sportowym, gdzie uformował pochód, kapitan p. Józefowicz, instruktor wychowania fi-

zycznego. Otrzymałszy raport, p. generał odbył przegląd drużyn i Stowarzyszeń. Defilada udała się znakomicie. Ze sztandarami i orkiestrami na czele podążono do świątyni, by prosić Wszechmogącego o błogosławieństwo w dniu święta młodzieży. Uroczyste nabożeństwo odprawił ks. Oficja w asyście ks. Dahlmana z Grudziądza, jako diakona, ks. Bartła miejscowego wikariusza, jako subdiakona i ks. Felchnera ze Starogardu, jako ceremoniarza. Nabożeństwo uświetnił chór gimnazjalny pod batutą p. prof. Knobelsdorfa, śpiewając wspaniałą „Missa Sanctae Agnetis“. Po Credo ks. Oficjał dokonał poświęcenia sztandarów miejscowego Stow. Kat. Młodzieży Polskiej i drużyny harcerskiej. Uroczysty ten akt poprzedził treściwym kazaniem ks. Łowicki, wskazując wzniosłe cele rzeczonych organizacji młodzieży. (Kazanie podamy w naszym niedzielnym wydaniu.)

Dalsza uroczystość poświęcenia sztandarów przeniosła się na rynek. Ojcami chrzestnymi sztandaru Stowarzyszenia Młodzieży Katolickiej byli pp. Wojewoda Pomorski, Dr. Wachowiak, generał dywizji Dr. Zarzycki, Starosta Dr. Szczepański i burmistrz Leon Schwarz. Tu widzieć można było wszystkie znakomite osobistości, które obecnością swą podniosły powagę dnia.

Oto najważniejsze z nich: radca i naczelnik wydziału wojewódzkiego dla przemysłu i handlu p. **Celichowski**, przedstawiciele Sejmu i Senatu **ks. Senator Bolt**, posłowie pp. **Sacha, Nowicki, Krzywiński, Pawlak, Słociński**, generałny przedstawiciel Targów Wschodnich na Polskę Zachodnią p. **Zbigniew Jarochowski**, przedstawiciel Okręgu Szkolnego Pomorskiego wizytator p. **Borucki**, przedstawiciele Pomorskiej Izby Rzemieślniczej w Grudziądzu z prezesem p. **Grobelnym** na czele i syndykiem p. Biszoffem, jako delegatami, p. **Marchlewski**, prezes Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu i liczni reprezentanci kupiectwa pomorskiego, delegaci miast: Torunia radca p. **Katafias**, Chełmna p. **Słodowy**, Kowalewa burmistrz p. **Küchler**, Golubia burmistrz p. **Nowakowski** i inni przedstawiciele cechów różnych miast Pomorza. Z pośród Stowarzyszeń Młodzieży przybyły delegacje z miast Grudziądza, Tarpna, Chełmży, Nowogomiasta, Chełmna, Koronowa, Nowego, Czerska, Starogardu, Pelpina, Działdowa i Golubia.

Władze miejscowe p. Starosta Dr. Szczepański, jako gospodarz powiatu, p. Schwarz, jako gospodarz miasta witali wszystkich obecnych. Z ramienia Województwa przemawiał p. Celichowski, zaznaczając w swej mowie, że p. Wojewoda ubolewa, iż nie mógł osobiście przybyć na otwarcie Wystawy, będąc zmuszony do wyjazdu z rozporządzenia władzy wyższej. W jego imieniu złożył p. Celichowski życzenia owocnej pracy na przyszłość. Pan gen. Zarzycki w krótkiej żołnierskiej przemowie wskazał młodzieży obowiązek gotowości oddania życia za Ojczyznę. Po licznych jeszcze przemówieniach i wbiściu gwoździ pamiątkowych do obu sztandarów, nastąpiła defilada przed władzami z p. gen. na czele. Powagę uroczystości podniósł chór miejscowy „Lutnia“, który pod wytrawnym kierownictwem p. Reiskiego insp. szk wykonał pieśni: „Idziem do Ciebie“ i „Sztandary Polskie w Kremlu“.

Wreszcie o godz. 2 i pół ruszył pochód przy dźwiękach orkiestr do gmachu Wystawy „Fabryka Kapeluszy“ ul. Dabrowskiego. Przed gmachem zebranych przywitał w imieniu Komitetu Wystawy ks. prof. Żynda temi słowy: „W imieniu Komitetu 1-szej Wystawy Pr. Ucz. Rz. na Pomorzu witam wszystkich przeznaczonych i dostojnych gości. Cześć rzemiosła naszego powiatu, brać młota, hebla i igły podała sobie zgodnie dłoń do owocnej współpracy.“

Sąd nad okazami należy nie do mnie lecz do Was przeznaczeni i dostojni goście. Nasza Wystawa nie jest ani ogromna, ani wspaniała, — jest tylko skromna. Lecz uważam, że zadowolili wszystkich, jeżeli pamiętać będziemy, że wykonałiśmy ją o własnych siłach i że to jest pierwsza próba tego rodzaju na Pomorzu. Niech ta Wystawa będzie uczelnia, wskazującą drogę i siejącą zdrowe ziarno nauki na użytek dnia dzisiejszego. W imieniu Komitetu oddaję Wystawę w ręce p. Wojewody Pomorskiego Dra Wachowiaka, zastąpionego tutaj przez p. radcę Celichowskiego, prosząc o jej otwarcie“.

Na to odpowiedział p. radca Celichowski, że rzemiosło polskie przechodziło trudne warunki ekonomiczne w pierwszych latach odzyskania niepodległości Polski, że należy powitać z uznaniem tego rodzaju odruch społeczeństwa powiatu wąbrzeskiego.

Pan Grobelny, przedstawiając całokształt rzemiosła na Pomorzu, wyraził w gorących słowach uznanie tutejszemu rzemiosłu. Wreszcie jako ostatni mówca wystąpił p. wizytator Borucki, stwierdzając zainteresowanie władz szkolnych Pierwszą Wyst. Prac. Uczn. Rzemieślniczych w Wąbrzeźnie, ponieważ dążeniem Kuratorjum jest podniesienie na jaknajwyższy poziom szkół dokształcających na Pomorzu.

Teraz dopiero p. radca Celichowski przeciał wstępe, jako znak otwarcia Wystawy słowami: „W imieniu Rządu Polskiego otwieram Pierwszą Wystawę Prac Uczniów Rzemieślniczych na Pomorzu“, Poczem gremjalnie przystąpiono do zwiedzenia Wystawy.

Wrażenie z niej wynieśli zwiedzający jaknajlepsze, nie szczędząc pochwał i słów uznania młodocianym robotnikom.

Dla urozmaicenia dnia w rozmaitych punktach miasta przygrywały orkiestry.

Należą się słowa podziękli Wydziałowi Powiatowemu i Magistratowi za dostarczenie żywności dla przybyłych druhów, jak niemniej p. insp. Reiskiemu i kierownictwu męskiej szkoły powszechnej, za udzielenie kwater.

Nadmienić musimy, że oprócz wymienionych już w ostatnim numerze przedstawicieli prasy byli obecni na wystawie pp. redaktor „Ziemi Michałowskiej“ z Brodnicy i „Drwęcy“ z Nowogomiasta.

Pan Starosta Krajowy Dr. Wybicki, który także się zamówił na zwiedzenie wystawy, z powodu ważnych przeszkód nie mógł przybyć.

P. Starosta Dr. Szczepański otrzymał od p. Ministra następujący telegram:

„W ostatniej chwili powstrzymany przybyć niestety nie mogłem.

Cześć młodym pracownikom!

(—) Wybicki, Starosta Krajowy.

Opis o eksponatach z wystawy, o udekorowaniu okien wystawnych i wyznaczeniu nagród podamy w przyszłym numerze.

Poświęcenie sztandaru 1-szej Wąbrzeskiej Drużyny Harcerskiej im. Tad. Kościuszki.

Dnia 17. V. 1925 r. obchodziła 1-sza Wąbrzeska Drużyna Harcerska im. Tadeusza Kościuszki uroczystość poświęcenia swego sztandaru. Dzień przed tem t. zn. w sobotę 16. bm. o godz. 16-tej przybywają pierwsi goście. IV. Drużyna Działdowska. Drużyna ta w liczbie 20 składa się z sierot, przybyłych do Działdowa z różnych stron świata, jak z Japonji, Afryki, Ameryki. Zaraz na pierwszy rzut oka wywarła bardzo miłe wrażenie. O godz. 19 i pół przybywa delegacja z Lubiezza, składająca się z trzech harcerów i trzech harcerzy. Następnie przybywają delegacje na rowerach z Chełmna i Gru-

PRZEDSTAWIENIE

artystów teatru grudziądzkiego
w sali p. KACZYŃSKIEGO
jutro w czwartek. Początek o godz. 8 wiecz.

dziadza. O godz. 20 wspólna kolacja w „Przytulku Starców“, którą wystawiło Starostwo wraz z Magistratem. Kolacja smaczna, a goście osmieleni serdecznymi słowami p. Kurzyńskiego Józefa, czuli się jak w własnym domu. Tymczasem capstrzyk Katolickiej Młodzieży Polskiej się już rozpoczął, a drużyny harcerskie przylącają się dopiero w pochodzie. O godz. 20 i pół przybywa drużyna harcerska gniewska, którą z powodu złej komunikacji przywozi z Jabłonowa samochodem ciężarowym prezes K. P. H. Sędzia p. R. Radłowski. Drużyna gniewska (przybyła w komplecie wraz z swym Komendantem Hufca prof. M. Łuszczyńskim na czele. Po uroczystym akcie powitalnym gości na sali pod „Białym Orłem“, poszczególne drużyny harcerskie ustawiając się w odpowiednim porządku, maszerują z grajkami gniewskimi na czele do swych kwater, do męskiej szkoły ludowej. Tu odśpiewawszy „Wszystkie naszedzienne sprawy“ i po modlitwie kładą się spać.

W niedzielę, dnia 17. bm. przybywają rano goście z Brodnicy i Chełmży, a o godz. 9 i pół delegacja z Czerska i drużyny toruńskie z dh. podch. Marzyszem na czele. Po wspólnym śniadaniu ustawiają się poszczególne drużyny harcerskie wraz z Stowarzyszeniami Katolickiej Młodzieży Polskiej na placu luksusowym. Raport od drużyn harcerskich odbiera dh. podch. Marzysz, a składa następnie kapitanowi p. Józefowiczowi. Ten składa go p. gen. Dr. Zarzyckiemu, dow. 4 dyw. piech., który sam przegląda poszczególne drużyny w asyście dh. podch. Marzysza i dh. prof. Łuszczyńskiego.

Wyrusza następnie pochód ul. Jadwigi i Kolejową na uroczystą mszę św. Na ul. Jadwigi następuje defilada przed gen. Dr. Zarzyckim. Szczególnie pięknie przemarszerowały drużyny gniewska, działowska, oraz oddział cyklistów.

Po uroczystościach kościelnych następuje uroczysty akt wbijania gwoździ pamiątkowych. Pomiedzy wielu mówcami wstąpił na trybunę także młody harcerz, szeroko między harcerzami znany, przez wszystkich ukochany dh. podch. Marzysz, który z ramienia Z. H. P. oraz Komendy Chorągwi Toruńskiej w krótkich, ale przepięknych przemówił słowach. Wręczając sztandar na ręce opiekuna I-szej drużyny wąbrzeskiej p. prof. Tkaczyka przeczytał akt erekcyjny. Rodzicami chrzestnymi sztandaru byli: ks. Dr. Łęgowski Wielkie Radowska, pp. Ra-

dłowska, Schwarzowa, Taczanowska Zaskocz, Chwiakowska, dyrektor Dr. Markowski, Mieczkowski Niedźwiedz, Szczuka Bolesław. Do sztandaru I-szej drużyny wąbrzeskiej wbito 25 gwoździ pamiątkowych. Powyższa drużyna otrzymała także od p. dr. upominek. Rusza następnie pochód na otwarcie wystawy terminatorskiej.

Podczas wszystkich uroczystości bardzo był zajęty zastęp sanitariuszek, składający się z harcerzek gimnazjalnych, które w myśl trzeciego punktu prawa harcerskiego, „Harcerz jest pożytecznym i niesie pomoc bliźnim“ zziębnię, zmęczone cęcią omdlałych i tamują krwiotoki. Prawdziwy ten zastęp sanitariuszek wywiązał się swego zadania nadspodziewanie, okazując gruntowną znajomość i sprawność pod tym względem.

O godz. 15.15 wspólny smaczny obiad w „Przytulku Starców.“ Po obiedzie odwiedzili harcerzy przew. Ks. Oficjał w asyście ks. Wikarego. Ks. Dr. Łęgowski poprowadził bardzo zajmującą gawędę. Harcerze odśpiewawszy wiankę pieśni harcerskich bawili się w różne gry i zabawy do zmroku. O godz. 21 pochód wszystkich harcerzy przez miasto. Po powrocie na dziedziniec szkolny odśpiewawszy „Wszystkie nasze dzienne sprawy“ oraz „Rotę“ udano się na spoczynek.

Podczas wszystkich uroczystości szczególną uwagę zwracała na siebie drużyna gniewska. Stała ona na takim poziomie dzięki energicznej i nieustraszonej pracy prof. dh. Łuszczyńskiego. Dość wspomnieć, że zastęp grajków w powyższej drużynie istnieje zaledwie dwa tygodnie, a już tak bardzo przyczynił się do uroczajenia uroczystości.

Nie należy też zapomnieć o II-jej żeńskiej drużynie Wąbrzeskiej, która zawsze chętna pomaga swym druhom braciom. Już od godz. 5 tej rano w sobotę wzięła wieniec do upiększenia bramy triumfalnej.

Bratnich drużyn harcerskich, biorących udział w powyższych uroczystościach stawilo się 16 i to: żeńska lubicka—3; żeńska wąbrzeska—27; II męska brodnicka—26; chełmińska—10; chełmińska—17; czerska—3; IV działowska—20; grudziądzka—24; gniewska—38; męska lubicka—3; I i III toruńska—8; VI toruńska—21; VIII i IX toruńska—25. Prócz tego I wąbrzeska—44. Wszystkich harcerzy było: 262.

Drużyna harcerska odczuwa żywą wdzięczność dla p. Starosty i p. Burmistrza za pomoc w przyjęciu gości drużyny. Również zachowa we wdzięcznej pamięci pracę K. P. H. tutejszego, które nie tylko darowało drużynie sztandar, ale także wszelkimi siłami pomagało w urządzeniu uroczystości poświęcenia tegoż

PRZEDSTAWIENIE

artystów teatru grudziądzkiego
w sali p. KACZYŃSKIEGO
jutro w czwartek. Początek o godz. 8 wiecz.

miejscowych Władz i Obywatelstwa, których wyrazem jest żywe zainteresowanie się i polska gościnność. Miejscowe Władze i Obywatelstwo dumne są, że w Wąbrzeźnie można było dokonać tak poważnego dzieła, a nie szczędziły parcia i pomocy.

Dekoracja domów i ulic, choć skromna, lecz gustowna, była dowodem, że obywatele wąbrzescy umieją cenić rzetelną pracę.

Jako bardzo szczęśliwe, a delikatne pociągnięcie uznaje, że obok siebie postawiono gimnazjalną drużynę harcerską i Tow. Mł. Kat., składające się przeważnie z młodzieży rzemieślniczej. W tem widzę jawne zadokumentowanie prawdziwie chrz. demokracji, która uznaje potrzebę i konieczność zespolenia zbożnej pracy dla dobra narodu bez klasowości, gdyż każdy stan jest poważnym czynnikiem społeczeństwa, a dobór chrzestnych tem więcej podkreślił, że wszystkie stany winny współpracować dla dobra Ojczyzny.

W kazaniu okolicznościowym podkreślił ks. prob. Łowicki znaczenie młodzieży dla przyszłości Ojczyzny i Kościoła św. w niej, a gorącymi słowami zachęcał do gorliwego spełniania obowiązków wobec siebie przez kształcenie umysłu, woli i serca, przez wyrabianie tężyzny fizycznej, a pilne kształcenie się fachowe dla przyszłego samodzielnego zawodu. Wzywał młodzież, aby oddawała rodzicom i przelozonym cześć, miłość i godziwe posłuszeństwo, by żyła w miłości i zgodzie z rodzeństwem i kolegami, by edna-czała się grzeźnością i usłużnością dla wszystkich. Tak przygotowana w szczuplejszym zakresie młodzież, spełniać się nauczy wyższe obowiązki wobec Boga, wiary i Kościoła św., a dalej też wobec społeczeństwa i Ojczyzny. Wska-zywał na szczytne przykłady wielkich przodków, świętych i samego Boskiego Mistrza. Wzywał do naśladowania onej szlachetnej młodzieży wileńskiej, której hasłem: nauka, cnota, Ojczyzna!

Mówiono mi, że „Głos Wąbrzeski“ chce kazanie wydrukować w dodatku „Przyjaciel Młodzieży“, na co bezwzględnie X. Ł. się zgodzi, aby Młodzież wąbrzeska — i powiatu mogła je sobie częściej przeczytać i przypominać.

Bardzo dodatnie wrażenie wywołał liczny udział młodzieży okolicznych i dalszych miast — Grudziądza, Chełmna, Chełmży, Tczewa, Czerska, Gniewu.

Pocieszający to objaw i dowód, że wzniosłe hasła, wysokie szlachetne cele zblizają młodzież i skuwają ją w jedną jakby rodzinę, w jedno jakby serce, w jedną duszę.

Polsko! ciesz się, wyrasta ci potężny zastęp wiernych i gorliwych synów, obrońców ofiar-nych i sumiennych pracowników.

Defilada towarzystw bardzo dodatnie wywarła wrażenie. Nasi chłopcy mimo znużenia zachowali dziarską postawę, a wnosząc stąd, że wyrobili sobie już dużo hartu i siły nie tylko fizycznej, lecz też hartu i siły ducha.

Nie chcę rozwodzić się o przemówieniach przy otwarciu wystawy prac terminatorskich, których treścią było zadokumentowanie, że rzemieślniczo ma wielkie dla naszej przyszłości znaczenie, że poświęcać się rzemiosłu winni też inteligentni młodzieńcy, że trzeba gruntownego wykształcenia teoretycznego i praktycznego. — Wystawa, pierwsza w tym zakresie na Pomorzu, przedstawia się ciekawie i wcale imponująco.

Widać, że mistrzowie sumiennie pracują nad wykształceniem uczniów, widać, że poparli uczniów, ezem udowodnili, że chodzi im o to, by wychować dzielnych fachowców. Cześć im za to i podzięką serdeczną. Bardzo pocieszającym jest, że tak znaczny zastęp uczniów z zapalem brał się do pracy, aby możliwie doskonale dzieła wystawić. Przekonany jestem, że wystawcy też nadal z zamiłowaniem i zapalem pracować będą, aby stali się doskonałymi fachowcami.

W ostatnich latach zauważyliśmy, że mało garnęło się chłopców do rzemiosł.

Sądzę, że wystawa wpłynie na zwiędzających licznych rodziców, by uzdolnionych chłopców posyłać w naukę rzemiosł. Znanem jest, że zbyt dużo chłopców pcha się do gimnazjum.

Wrażenia z Wystawy Wąbrzeskiej nadesłane przez „Uczestnika“ uroczystości otwarcia Wystawy i poświęcenia sztandarów.

Niedziela dnia 17 maja 1925 r. była dla Wąbrzeźna wspaniałą i pamiętną uroczystością. Szczegółowe opisy przebiegu uroczystości pozostawiam miejscowym. Celem mojego artykułu jest wyrażenie odniesionych w Wąbrzeźnie wrażeń i myśli, które mi się nasuwały.

Wniosłem z Wąbrzeźna bardzo dodatnie wrażenia, które wywołały różne myśli, które mi chcę się podzielić z obywatelami wąbrzeskimi.

Uznając w całej pełni gorliwą pracę Komitetu i szeregu współpracowników podnieść się godzi, że duszą wszystkiego był ks. kat. Żynda. Wszyscy, z którymi w Wąbrzeźnie mówiłem, żywią dla niego wdzięczność i uznanie. On był inicjatorem, on umiał wlać zapal w młodzież i opiekunów młodzieży, on umiał pociągnąć do chętniej współpracy inteligencję, on zachęcił mistrzów, on dopilnował przeprowadzenia, on wraz z gronem współpracowników zainteresował sprawą nie tylko obywateli wąbrzeskich, lecz też sąsiednie miasta, władze i urzędy. Ks. Żynda swoją gorliwością i owocną pracą udowodnił, że posiada wszystkie dane na to, by stał się kierownikiem, przewodnikiem młodzieży na szerszej arenie.

Uroczystość niedzielna wykazała, że mimo ujemnych powojennych wpływów grunt duszy naszej młodzieży bardzo jest podatny na głęboką uprawę i siew doborowego ziarna, a wydawać może obfity plon, jeżeli na czele staną ludzie energiczni, ofiarni i młodzież szczerze miłujący.

Wszyscy, którzy brali udział w wąbrzeskiej uroczystości, wynieśli chyba przekonanie, że trze-

ba zająć się naszą młodzieżą, że trzeba jej się poświęcać, bo mimo nieuniknionych trudności, może nawet gorzkiego zawodów, praca ofiarna obfite wyda owoce.

Cześć tedy wszystkim wąbrzeskim pracownikom na tej niwie.

Drugi objaw, jaki nastęrczał się w Wąbrzeźnie, to żywe zainteresowanie się sprawą wychowania młodzieży u naszej Władzy Duchownej i wszystkich Władz i Urzędów Państwowych.

Przybył umyślnie na tę uroczystość przedstawiciel Władzy Diecezjalnej. Przewielebny Oficjał Chełmiński, ks. kan. Bartkowski, aby celebrował uroczystą mszę św. i osobiście poświęcił sztandary.

Pan Wojewoda przyrzekł był osobisty udział, — a przysłał zastępcę p. radcę Celichowskiego, gdyż z powodu urzędowej podróży do Warszawy przybyć nie mógł. Przez p. radcę Celichowskiego kazał p. Wojewoda wyrazić nie tylko stereotypowe życzenia, raczej kazał wyrazić gorące uczucia zainteresowania się, życzliwości i wielkiego dla młodzieży umiłowania.

Panu Wojewodzie cześć za to. Pomorze wie więc, że wszelka zbożna praca dla młodzieży znajdzie u p. Wojewody uznanie i żarliwe poparcie.

Kuratorjum Szkolne zadokumentowało przez swego zastępcę p. Wizytatora szkół zawodowych, że w całej pełni docenia pracę i ofiary, dla młodzieży ponoszone.

Nasze wojskowe Władze przez pana gen. dyw. Zarzyckiego wyrażały szczerą radość z powodu gorliwej pracy młodzieży i jej opiekunów, a podkreśliły, że z takiej młodzieży wyrosną żarliwi patrioci i obrońcy Ojczyzny. Spontaniczny okrzyk na cześć armji był dowodem, że wywo-ody p. Generała trafiały do przekonania i serca zebranych.

Przemówienia p. Starosty Dr. Szczepańskiego i p. burmistrza Schwarza ujawniały uczucia

PRZEDSTAWIENIE

artystów teatru grudziądzkiego
w sali p. KACZYŃSKIEGO
jutro w czwartek. Początek o godz. 8 wiecz.

PRZEDSTAWIENIE

artystów teatru grudziądzkiego
w sali p. KACZYŃSKIEGO
jutro w czwartek. Początek o godz. 8 wiecz.

PRZEDSTAWIENIE

artystów teatru grudziądzkiego
w sali p. KACZYŃSKIEGO
jutro w czwartek. Początek o godz. 8 wiecz.

Gdyby tylko normalne odsetki ukończyły szkołę średnią i przeszły uniwersytet, wnet nastąpi nadmiar.

Rzemiosło zaś i kupiectwo potrzebują dużo przybywających zdolnych i pracowitych sił. Chłopców, którzy okazują chęć do prakt. zawodów, należałoby kierować do szkół wydziałowych i zawodowych, oddawać do rzemiosła i kupiectwa, gdzie prędzej dojść mogą do chleba, a bardzo pożytecznie działać dla dobra narodu.

Wreszcie należy się pochwalne wspomnienie Zjazdowi Polskiego Kupiectwa.

Narady poprzedził wspólny udział w nabożeństwie.

Wygłoszone referaty poruszały i omawiały najważniejsze dla kupiectwa zagadnienia obecnej doby.

Z referatów odniósł każdy uważny uczestnik wrażenie, że rzetelne kupiectwo przechodzi okres bardzo wielkich trudności, które pomnażają różne ustawy arenyfakcyjne i niepomierne krepujące. Szczególnie warto podkreślić twierdzenie, że niesłusznie Rząd i koła społeczeństwa popierają kooperatywy, podcinając byt i rozwój samodzielnego kupiectwa, gdy kooperatywy tam tylko mają rację bytu, gdzie niema rzetelnego polskiego kupiectwa, lub gdy chodzi może o pewne tylko gałęzie wytwórczości, których korzystny zbyt uzależniony jest od współdziałania, albo gdzie niema rzetelnych, zaufania godnych zastępców tej branży w kupiectwie.

Nad przemówieniami górował zawsze ton patriotyczny — i zrozumienia potrzeb państwa i społeczeństwa, a nacechowane były mowy jakoteż nastroj zebrań skromnością i wielkim umiarkowaniem. Cześć polskiemu kupiectwu.

Nie wolno mi zapomnieć też o wspaniałym śpiewie „Lutnia“ pod batutą p. insp. szk. Reiskiego. „Lutnia“ bodaj wysuwa się na czoło zespołów śpiewaczych Pomorza.

Szczere wyrazić trzeba uznanie także orkiestrze Tow. Kat. Młodzieży, która pono w krótkim czasie wcale pokaźne uczyniła postępy dając dowód, że przy dobrych chęciach dyrygenta p. Cz. Makowskiego i zespołu w trudnych nawet warunkach wcale pięknie można osiągnąć rezultaty.

Zestrzelenie w jedno ognisko wszystkich wysiłków i zabiegów wydało piękny owoc.

Wąbrzeźno dumne być może z niedzieli 17-go maja i zapisać ten dzień w dziejach miasta jako jeden z najpiękniejszych.

Cześć inicjatorom, cześć wszystkim ofiarnym pracownikom Komitetu szerszego i wykonawczego, za trudy i ofiary, które tak piękny owoc wydały. Cześć i wdzięczność Władzom i Urzędowi, które poparły dzieło i swoją obecnością uświetniły uroczystości.

Cześć obywatelom wąbrzeskim, którzy okazali szczere zainteresowanie się i gościnność.

Cześć wam Majstrowie i Opiekunowie Młodzieży, cześć Towarzystwom, które czynny brały udział. Cześć Tobie, Koch. Młodzieży, drużyny harcerskiej i Tow. Mł. Kat. za twą gorliwość i ochoczość. Wciągaj pod poświęcone sztandary coraz więcej chłopców dobrej woli, aby pod nimi zespolić całą młodzież wąbrzeską do zbożnej pracy.

Cześć tobie i Twym przewodnikom!

Cześć też Tobie, Młodzieży, któraś chętnie z dalszych stron przybyła na uroczystość, aby z dokumentować, że wspólne hasła i cele łączą Cię z wąbrzeską młodzieżą, że młodzież pomorska „ramię przy ramieniu“, w karnym szyku idzie ku zbożnym celom, że pracować chce wedle hasła „Bóg i Ojczyzna“.

G o ś ó .

Niemcy gdańscy po klęsce w Hadze.

Jeszcze usiłują kręcić — I mają nadzieje.

Gdańsk. Wrażenie decyzji haskiej na gdańskich Niemcach jest deprymujące. Większa część Gdańszczan mimo niejasnego i zakonspirowanego sposobu przedstawienia decyzji przez prasę niemiecką zdaje sobie sprawę z klęski. „Danziger Zeitung“ omawia decyzję i uważa, że obecnie powinny nastąpić pertraktacje między Gdańskiem a Polską (!). Honor Polski w sprawie pocztowej zdaniem pisma niemieckiego nie jest zaangażowany, a administracja pocztowa

mimo wszystko „jest nie do utrzymania“. Wogóle ton, w jaki pisma gdańskie niemieckie uderzają po decyzji haskiej jest uderzająco pokojowy i przyjacielski. Co do meritum sprawy pisma niemieckie oświadczają, że haski trybunał nie rozstrzygnął pojęcia „portu“, bo sprawą tą zajmie się Liga Narodów.

Organ pacyfistów i demokratów gdańskich „Danziger Rundschau“ podaje na przemian komunikaty biura Wolffa i Pata i twierdzi, że każda ze stron uważa się za zwyciężącą. Zdaniem pisma zbyt dużo hałasowano w sprawie skrzynek pocztowych i cała ta sprawa wraz z przedstawieniem jej w Hadze nie była potrzebna. Decyzja haska jest „delficka“ a takie postępowanie i redagowanie dobre jest dla poetów i filozofów, w polityce domagać się należy jasnych i niedwuznacznych decyzji, czego nie można powiedzieć o decyzji haskiej (!). Nie określono tam bowiem pojęcia portu, przekazując tę zasadniczą sprawę ponownie do Ligi Narodów.

Nieszczęsny Hindenburg.

Zły początek.

Berlin. Orzeczenie Trybunału Haskiego w sprawie poczty polskiej w Gdańsku zniewoliło dziennik „Vorwärts“ do stwierdzenia, że Rządy Feldmarszałka Hindenburga nie rozpoczęły się do Rzeszy Niemieckiej pod dobrą zapowiedzią.

Po raz wtóry Trybunał Międzynarodowy wydaje orzeczenie przeciwko Niemcom. Zarówno rozszerezenia niemieckie z powodu katastrofy pod Starogardem, jak i żądania zgłoszone w sprawie poczty w W Mieście (Gdańsk), zostały orzeczeniem międzynarodowym uznane jako niezasadnione.

Kowno radę z Hindenburga.

Litwę zbliży on do Niemiec — I „odda“ jej Wilno.

Wilno. Urzędowa koła kowieńskie wyrażają wielkie zadowolenie z powodu wyboru Hindenburga. Pólsruędowa „Lietuva“ omawiając ten wybór i obecne położenie polityczne w Europie, oświadcza, że obecnie Litwa zbliży się do Niemiec Niemcy pomogą Litwie w walce przedewszystkiem z Polską i przy pomocy Niemiec Litwa odzyska Wilno.

Wiadomości potoczne.

Wąbrzeźno dnia 20 go maja 1925

Kalendarzyk środa 20 maja Bernardyna ze Sicuty

czwartek 21 maja Wniebowstąpienie P

Wiktor

piątek 22 maja Julji p. Heleny Wiesławy

— „Jednodniówka“. Ponieważ pierwszy nakład „Jednodniówki“ jest niemal wyczerpany i rozsprzedany a zainteresowanie się tą broszurką jest wielkie, przeto postanowił komitet Wykonawczy przystąpić do wydania drugiego nakładu, który zarazem będzie rozsprzedany, oraz rozdawana zainteresowanym sferom na Pomorskiej Wystawie w Grudziądzu. Komitet zamysła broszurę tę jeszcze znacznie ulepszyć przez podanie zebranych doświadczeń po wystawie, oraz spis wystawców wraz z otrzymanymi nagrodami. Na tej drodze zwraca się Komitet do Szan. Obywatelstwa, by się podzieliło swemi spostrzeżeniami i podało wskazówki do ewentualnego ulepszenia.

Oprócz bardzo obfitego materiału, który się w broszurce znajduje, mają być umieszczone wyżej wskazane ulepszenia. Także dział reklamowy ma być rozszerzony. Wobec tego zwraca się Komitet do wszystkich pp. Kupców, Przemysłowców i Rzemieślników, którzy nie podali dotąd żadnego ogłoszenia z gorącą prośbą, aby dla pożytku i dobra swojej placówki natychmiast to uczynili przedewszystkiem z miast Kowalewa i Golubia. Widoki z wystawy i poświęcenia sztandarów są do nabycia w gmachu wystawy i w drogerji p. Kornaszewskiego — Rynek.

Koncert orkiestry wojskowej. W święto Wniebowstąpienia Pańskiego odbędzie się w Strzelnicy wielki koncert orkiestry wojskowej z Grudziądza. Lubownicy muzyki chętnie skorzystają z rzadkiej okazji w naszym mieście.

— Zniżka 50 procentowa na wystawę. Aby dać sposobność wszystkim i najbiedniejszym zwiedzenia w yst a w y postanowił komitet zniżyć wstęp na wystawę o połowę w piątek i sobotę. Spodziewać się należy, że z okazji tej skorzystają wszyscy ci, którzy dotąd nie zwiedzili wystawy.

— Przedstawienie zespołu aktorów miejskiego Teatru z Grudziądza. Jutro w czwartek w święto Wniebowstąpienia Pańskiego odbędzie się na sali p. Kaczyńskiego wielkie przedstawienie aktorów zespołu artystów grudziądzkiego teatru. Ponieważ czysty zysk przeznaczony jest na cele wystawy uczniowskiej spodziewać się należy, że nie tylko Szan. Obywatelstwo miejscowe, lecz i okolica, oraz Szan. Obywatelstwo z miasta Golubia i Kowalewa gremjalnie się stawi.

PRZEDSTAWIENIE

artystów teatru grudziądzkiego
[w sali p. KACZYŃSKIEGO
jutro w czwartek. Początek o godz. 8 wiecz.

Bilety poprzednio nabyć można u p. Wojteckiego.

Komitet Wystawy.

— Zawody sportowe. Nareszcie po dłuższej przerwie rozegra miejscowy klub Sport. „Pomorzanek“ swe zawody. W czwartek przyjeżdża do Wąbrzeźna. K. S. „Korona“ z Torunia. Spieszmy tedy w czwartek o godz. 5-tej na boisko, a niewątpliwie zobaczymy zajmującą rozgrywkę drużyn. — Zawody poprzedzi przedmecz Juniorki I. Juniorki II. Pomorzanki.

Ważne od 5 czerwca 1925.

Odjazd pociągów

ze stacji Wąbrzeźno w kierunku:

TORUNIA		JABŁONOWA	
Rodzaj i nr. pociągów	godz.	Rodzaj i nr. pociągów	godz.
Osobowy nr. 325	0,51	Motorowy nr. 342*)	1,36
„ „ 321	6,36	Osobowy „ 312	9,09
Motorowy „ 321*)	10,15	„ „ 322	16,05
Osobowy „ 311	16,23	„ „ 324	18,37
„ „ 323	21,45	„ „ 326	20,28

*) Kursuje między Jabłonowem a Toruniem i odwrotnie

RUCH TOWARZYSTW

Wąbrzeźno. Bractwo Strzeleckie. Nadzwyczajne Walne Zebranie odbędzie się w sobotę dnia 23 bm wieczorem o godz. 8-ej w Hotelu p. Kaczyńskiego o liczne i punktualne przybycie prosi

Zarząd

— Wąbrzeźno. K. S. „Pomorzanek“. Dziś dnia 20 maja o godz. 7 i pół wieczorem pogadanki wszystkich graczy w salce hotelu „Wiktorja“.

Zarząd.

— Wąbrzeźno. Tow. śpiewu „Lutnia“. Lekcja śpiewu, odbędzie się dziś w środę o godz. 8-ej wiecz. w zwykłym lokalu.

O liczny udział prosi.

Dyrektent.

Gielda warszawska

w złotych i groszach.

WARSZAWA, 18. V. 25 r.

Dolary	5,17 zł
Funtów ang.	25,16 „
100 Frank. franc.	28,93 „
100 Frank. belg.	28,13 „
100 Frank. szwajc.	100,35 „
100 Lirów włosk.	21,15 „
100 Koron czesk.	15,37 „

Poznański targ na bydło.

Dnia 13. V. 1925 r. spędzono na targowisko Rzeźni Miejskiej 95 wołów, 435 buhaji — krów 504, bydła 1034. świń 2441, cieląt 549, owiec 432.

Placono za 100 kg żywej wagi:

Za bydło rogate I kl.	84 — 86 „
„ „ „ II kl.	72 — 74 „
„ „ „ III kl.	56 — 60 „
„ cielęta I kl.	80 — „
„ „ II kl.	60 — 66 „
„ „ III kl.	46 — 50 „
„ świnię I kl.	108 — 110 „
„ „ II kl.	104 — 106 „
„ „ III kl.	96 — 100 „
„ owce I kl.	69 — „
„ „ II kl.	58 — 60 „

Przebieg targu spokojny.

Notowanie Giełdy Zbożowej w Poznaniu

z dnia 18. V. 1925 roku.

Ceny w złotych loco Poznań za 100 kg. w ładunkach wagonowych.

Notowanie Giełdy Zbożowej w Poznaniu.

1. Żyto	89,00 — 90,00
2. Pszenica	35,50 — 37,50
3. Ospa żytnia	23,00 —
4. Owies	27,50 — 29,50
5. Jęczmień brow	29,00 — 31,00
6. Mąka żytnia 70%	39,25 — 41,25
7. Mąka pszenna 65	53,50 — 56,50
8. Siano luzne	4,75 — 5,75
9. „ pras.	7,20 — 8,20
10. Ziemiaki fabr.	—
11. Słoma żytnia luz.	2,00 — 2,20
12. „ „ pras.	3,00 — 3,20
14. Jęczmień	—
15. Ospa pszenna	21,25 —

Uspokojenie spokojne.

Drukem i nakładem „Głosu Wąbrzeskiego“ w Wąbrzeźnie. — Redaktor odpowiedzialny B. Szczuka w Wąbrzeźnie.

PRZEDSTAWIENIE

artystów teatru grudziądzkiego
w sali p. KACZYŃSKIEGO
jutro w czwartek. Początek o godz. 8 wiecz.

PRZEDSTAWIENIE
 artystów teatru grudziądzkiego
 w sali p. KACZYŃSKIEGO
 jutro w czwartek. Początek o g 8 wiecz.

Z powodu wyprowadzki
 sprzedam
 kuchnię stół biuro-
 wy, rower sanki
 dla dzieci, łóżko
 dziecięce
HEKELE
 ul. Wolności

W ogrodzie STRZELNICY
 w czwartek dnia 21 maja 1925
 wielki
=koncert=

orkiestry 18 p. ul. z Grudziądza
 pod batutą znanego kapelmistrza
A. MAKOWSKIEGO
 Początek koncertu o godz. 4-ej
 wieczorem koncert symfoniczny
 w lokalu do godz. 1 w nocy
 O jaknajliczniejsze przybycie
 prosi
Kapelmistrz

PRZEDSTAWIENIE
 artystów teatru grudziądzkiego
 w sali p. KACZYŃSKIEGO
 jutro w czwartek. Początek o g. 8 wiecz.

Ogłoszenie.

Do tutejszego rejestru praw majątko-
 wo-mażeńskich strona 911 wpisano: U-
 mową majątkowo-mażeńską z daty Wą-
 brzeźno dnia 21 kwietnia 1925 r. zapro-
 wadzili mistrz stolarski Ksawery i An-
 tonia z Jaworskich małżonkowie Ró-
 żyńscy z Wąbrzeźna zupełną odrę-
 bność majątkową z wykluczeniem pra-
 wa zarządu i użytkowania przez męża
 na majątku żony.

Do majątku przez żonę wniesionego
 należy się urządzenie i meble do kuchni
 i 3 pokoi, bielizna stołowa i osobista,
 pościel, biżuterja, części ubrań, urządze-
 nie i przybory kuchenne.

Wąbrzeźno, dnia 21 kwietnia 1925r.

Sąd Powiatowy.

Ogłoszenie.

Do tutejszego rejestru praw mają-
 tkowych strona 910 wpisano: Na pod-
 stawie umowy majątkowo-mańskiej z
 daty Wąbrzeźno dnia 11 marca 1925 r.
 Bolesław i Marjanna z Zajaców mał-
 żonkowie Korzeniewscy rolnicy w U-
 ciału powiat Wąbrzeźno zawarli u-
 kład o całkowitą wspólność majątko-
 wo-mażeńską w myśl §§ 1437 — 1518
 ustawy cywilnej.

Wąbrzeźno, dnia 21 kwietnia 1925r.

Sąd Powiatowy.

Marzenia twoje mogą się ziścić, gdyż co dru-
 los wygrywa!

Przez rząd potwierdzona loterja!

54000 wygranych i jedna premia
 w wysokości
jedenaste milionów marek

Możesz wygrać na jeden los pół miliona marek
500 000

450 000 mk.	300 000 mk.
250 000 „	200 000 „
150 000 „	100 000 „

Tysiąc większych i średnich wygrywających losów.
 wypłata wygranych losów jest chroniona przez państwo

Ciągnięcie dnia 10 i 11 czerwca 25.

Urzędowy spis wygranych dołącza się bezpłatnie
 do każdego zamówienia. CENA LOSU:

Złoty	$\frac{1}{5}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{1}$
	8.	20.	40.—

Należy skierować do:

W. ZISSLER, BRESLAU
 Ohlauerstrasse 7.

GRAND-CAFE
 właśc. Bronisław Błaskowski
 W czwartek dnia 21 maja
koncert artystyczny
 wykonany przez pp. Czesła-
 wa Makowskiego i Wachnera
 Początek od godz. 8-ej
 Ceny nie podwyższone.
 Ciepłe potrawy — Znakomit ecia-
 stka — Zakąski — Wyśmienite
 napoje — Dobra kawa — Lody.

Fotografie

powiększenia portrety
 wykonuje się pod
 gwarancją trwa. i podob
 Wykazy na pozekanie
 Zakład fotograficzny

FR. KARKOSZ

ulica Kolejowa 59
 naprzeciw małego dworca
 Wąbrzeźno.

Potrzebne od zaraz ewetl-
 od 1. 6. br.

mieszkanie

składające się z 2—4
 pokoi i kuchni
 w miejscu lub na wybud.
 Zgl. proszę skierować pod
 nr. 101 do ekspedycji
 „Głosu Wąbrzeski“.

CEGLE

mam od środy znów na składzie
 Cegielnia Parowa Sand.

SŁUŻĄCA

do kuchni
 potrzebna od zaraz
 Zgłoszenia do „GŁOSU WĄBRZESKI“

Zgubiono
 portfel i dokumenta wojs.
 kowe wystawione przez P.
 K. O. Toruń na nazwisko
Józef Marciniak
 znalazca zechee oddać u
 Oficera Ewidencyjnego

4 konie
 starsze spręda
 majątność
 Niedźwiedz.

Na sprzedaż
 męskie ubranie pal-
 to letnie i zimowe
 Wied. w eksp. Gł. Wąbr.

Czytajcie
Głos Wąbrzeski.

PRZEDSTAWIENIE
 artystów teatru grudziądzkiego
 w sali p. KACZYŃSKIEGO
 jutro w czwartek. Początek o g. 8 wiecz.

Na czerwiec

niech odnowią zawczasu prenumeratę na „Głos
 Wąbrzeski“ ci wszyscy, którzy płacą za nią
 miesięcznie pocztowe.

Listonosz o prenumeratę upominać się nie
 będzie, bo niema obowiązku tego uczynić, więc
 należy mu pieniądze wręczyć i zażądać, aby za-
 pisał to do swej książeczki i następnego dnia

dostarczył kwit, że pieniądze na pocztowe zostały
 wpłacone.

Kto abonuje „Głos Wąbrzeski“ na pocztowe a
 nie otrzyma go na czas lub listonosz wcale nie
 mu go dostarczy, ten niech natychmiast wniesie
 do swej poczty reklamację, a gdy to nie poskut-

kuje, nam o tem natychmiast doniesie, a my
 wniesiemy zażalenie do Dyrekcji poczt w Byd-
 goszczy.

Prosimy nam także donosić o takich przy-
 padkach, gdyby listonosz przedpłaty na pismo
 nasze na jeden miesiąc przyjąć nie chciał.

Niniejszem zamawiam na pocztowe polskiej
„Głos Wąbrzeski“
 wychodzący trzy razy tygodniowo w Wąbrzeźnie
 na jeden miesiąc tj. czerwiec i
 placę abonamentu z przynoszeniem do domu
 przez listowego na jeden miesiąc 1,20 zł., w
 ekspedycji na 1 miesiąc 1 zł.

Powyższe 1,20 zł., otrzymaliśmy, z czego ni-
 niejszem kwitujemy.

_____, dnia _____ 1925
 Urząd Pocztowy.

Niniejszem zamawiam na pocztowe polskiej
„Głos Wąbrzeski“
 wychodzący trzy razy tygodniowo w Wąbrzeźnie
 na jeden miesiąc tj. czerwiec i placę
 abonamentu z przynoszeniem do domu przez
 listowego na jeden miesiąc 1,20 zł., w ek-
 pedycji 1 zł.

Powyższe 2,40 zł., otrzymaliśmy, z czego ni-
 niejszem kwitujemy.

_____, dnia _____ 1925
 Urząd Pocztowy.

Niniejszem zamawiam na pocztowe polskiej
„Ore-downik Urzędowy“
 wychodzący dwa razy tygodniowo w Wąbrzeźnie
 na jeden miesiąc tj. i czerwiec i pla-
 cę abonamentu z przynoszeniem do domu przez
 listowego 2 zł. w ekspedycji 2 zł.

Powyższe 4 zł. otrzymaliśmy z czego ni-
 niejszem kwitujemy.

_____, dnia _____ 1925
 Urząd Pocztowy.